Salg?n Döneminde Uygulanan Uzaktan E?itime Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Salg?n Döneminde Uygulanan Uzaktan E?itime Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29959

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu ölçek, Arslan (2021) taraf?ndan COVID-19 pandemisi döneminde üniversite ö?rencilerinin uygulanan uzaktan e?itime yönelik tutumlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek geli?tirme süreci, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile yap?sal olarak incelenmi?tir.

Ölçek, toplam 21 maddeden olu?an ve be? faktörlü bir yap?ya sahip oldu?u tespit edilen geçerli ve güvenilir bir enstrümand?r. Ölçe?in toplam aç?klanan varyans? %63.333 olup, iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alpha) 0.884 olarak raporlanm??t?r. Bu faktörler, ö?rencilerin kurumsal destek, ö?retim üyesi yeterlili?i, online s?nav alg?s?, ileti?im ve eri?im yeterlili?i ile yüz yüze e?itimle k?yaslama gibi kritik alanlardaki tutumlar?n? kapsamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Uzaktan E?itim, Tutum Ölçe?i, Salg?n Dönemi, Üniversite Ö?rencileri, Faktör Analizi, COVID-19.

Yazarlar

Rahim ARSLAN

Amaç

Ölçe?in temel amac?, pandemi gibi ola?anüstü ko?ullarda yüksekö?retim kurumlar?nda zorunlu olarak uygulanan uzaktan e?itim süreçlerine yönelik ö?renci tutumlar?n? bilimsel ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir.

Bu ölçek, ö?rencilerin deneyimlerini ve alg?lar?n? be? ana faktör alt?nda sistematik olarak de?erlendirerek, e?itim kurumlar?na iyile?tirme ve geli?tirme alanlar?nda veri sa?lamay? hedeflemektedir. Ara?t?rmac?lar için ise uzaktan e?itim psikolojisi alan?nda güvenilir bir ölçüm arac? sunmaktad?r.

Yap? (Ölçülen Yap?)

Ölçek, ö?rencilerin salg?n döneminde uygulanan uzaktan e?itime yönelik genel tutumunu ölçmektedir. Bu tutum, ö?rencilerin kurumsal hizmetlere, akademik personele ve teknik uygulamalara (s?navlar, eri?im) dair alg?lar?n? yans?tan çok boyutlu bir yap?d?r.

Ölçe?in ölçtü?ü psikometrik yap?, a?a??daki be? faktörden olu?maktad?r:

Faktör 1: Uzaktan E?itimde Üniversitenin Sundu?u ?mkanlardan Memnuniyet
Faktör 2: Uzaktan E?itimde Ö?retim Üyelerine Yönelik Tutum

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör 3: Online S?navlara Yönelik Tutum
Faktör 4: Uzaktan E?itimde ?leti?im ve Eri?im
Faktör 5: Uzaktan E?itim ve Yüz Yüze E?itimin K?yaslanmas?

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak kapsaml? bir ?ekilde incelenmi?tir.

AFA sonucunda, ba?lang?çtaki 35 maddeden 21'inin be? faktöre da??ld??? belirlenmi?tir. Bu be? faktörlü yap?, toplam varyans?n %63.333'ünü aç?klamaktad?r. Madde faktör yük de?erleri 0.511 ile 0.845 aras?nda de?i?mekte olup, bu aral?k maddelerin ilgili faktörleri yüksek düzeyde temsil etti?ini göstermektedir.

AFA ile elde edilen model, daha sonra Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile test edilmi?tir. DFA neticesinde hesaplanan uyum indeksleri kabul edilebilir aral?kta bulunmu?, bu da ölçe?in teorik be? faktörlü yap?s?n?n verilerle güçlü bir uyum içinde oldu?unu kan?tlam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l??? ve zamansal kararl?l???, çe?itli güvenirlik analizleri ile desteklenmi?tir. Ölçe?in tamam? için hesaplanan Cronbach Alpha iç tutarl?l?k katsay?s? 0.884 olarak bulunmu?tur, bu da ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Alt faktörlerin Cronbach Alpha de?erleri ise 0.658 ile 0.896 aral???nda elde edilmi?tir. Ayr?ca, madde ay?rt edicilik indeksi amac?yla yap?lan alt ve üst gruplara dayal? madde analizi sonuçlar? istatistiksel olarak anlaml? bulunmu?tur (P<0,000).

Ön test ve son test puanlar? aras?ndaki korelasyon katsay?lar?n?n anlaml? (p<0,05) elde edilmesi, ölçe?in zamana kar?? kararl? ölçümler sa?lad???n? teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, veri yap?s?n? ke?fetmek ve boyutlulu?u belirlemek amac?yla temel bile?enler yöntemiyle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??t?r. Analiz sonucunda, toplam 21 madde be? ayr? faktör alt?nda toplanm??t?r.

Elde edilen be? faktörlü model, toplam varyans?n %63.333'ünü aç?klamaktad?r. Madde faktör yük de?erlerinin 0.511 ile 0.845 aras?nda olmas?, maddelerin ilgili faktörlere güçlü bir ?ekilde ba?l? oldu?unu göstermi?tir. Bu yap?, daha sonra yap?lan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile de onaylanarak yap?sal modelin uygunlu?u kesinle?tirilmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme (1= hiçbir zaman - 5= her zaman)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yüksekö?retim (Üniversite) Ö?rencileri

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinler (Tipik üniversite ö?rencisi ya? aral???)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki üniversitelerde salg?n döneminde uzaktan e?itim alan ö?renciler.

Test Metodolojisi: Çevrimiçi ortamda uygulanan öz bildirim ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Uzaktan E?itim Tutumu, Pandemi, Ö?renci Memnuniyeti, Psikometri, Faktör Yükleri, ?ç Tutarl?l?k.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut De?il

Kurum E-posta Adresleri: rahimarslan@cumhuriyet.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi (Sorumlu Yazar?n Kurumu)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Rahim Arslan taraf?ndan 2021 y?l?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in akademik ve ticari olmayan ara?t?rmalarda kullan?m? için yazar ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir.

Test Y?l?: 2021

Kaynaklar

Arslan, R. (2021). Salg?n Döneminde Uygulanan Uzaktan E?itime Yönelik Tutum Ölçe?i geli?tirilmesi. *KAÜ??BFD, 12*(23), 369-393. doi: 10.36543/kauiibfd.2021.017.

Makalenin orijinal PDF dosyas? burada mevcuttur: salgin-doneminde-uygulanan-uzaktan-egitime-yonelik-tutum-olcegi-gelistirilmesi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Salg?n Döneminde Uygulanan Uzaktan E?itime Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Faktör 1: Uzaktan E?itimde Üniversitenin Sundu?u ?mkanlardan Memnuniyet

Uzaktan e?itim sürecinde üniversitemizin elinden geleni yapt???na inan?yorum.
Üniversitemiz ö?rencilerine çok k?sa zamanda güzel bir imkan sundu.
Uzaktan e?itimde kar??la??lan ma?duriyetlere üniversite çözüm üretmi?tir.
Üniversitemin uzaktan e?itim sisteminden genel olarak memnunum.
Uzaktan e?itim sürecinde üniversite taraf?ndan yap?lan bilgilendirmeler yeterlidir.
Üniversitenin UZEM için alt yap?s? yeterlidir.

Faktör 2: Uzaktan E?itimde Ö?retim üyelerine yönelik tutum

Uzaktan e?itimde hocalar gerekli çabay? göstermi?lerdir.
Ö?retim üyeleri ders konusunda çözüm odakl? olmu?lard?r.
Ders veren ö?retim üyeleri uzaktan e?itim için haz?rl?kl?d?r.
Uzaktan e?itimde ders veren ö?retim üyelerinin yükledikleri kaynak ve materyalleri yeterli buluyorum.

Faktör 3: Online S?navlara Yönelik Tutum

Online S?navlar?n gereksiz oldu?unu dü?ünüyorum.
Vize ve finallerin internet üzerinden yap?lmas?n? uygun buluyorum.
Online s?navlar haks?zl??a neden olmu?tur.
Online s?navlar gerçek ba?ar?y? ölçmü?tür.

Faktör 4: Uzaktan E?itimde ?leti?im ve Eri?im

Derslerin ö?retim üyeleriyle gerekti?inde etkile?ime geçebiliyorum.
Ders notlar?na sistem üzerinden rahatl?kla ula?abiliyorum.
Uzaktan e?itime herkes e?it ?ekilde eri?ebilmi?tir.
Derslerle ilgili talep ve önerilerimi ilgili ki?ilere iletebiliyorum.

Faktör 5: Uzaktan E?itim ve Yüz Yüze E?itimin K?yaslanmas?

Yüz yüze e?itimin önemini bu süreç ortaya ç?karm??t?r.
Uzaktan e?itim derslerine çal??mada zorland?m.
Yüz yüze e?itimde daha ba?ar?l? olaca??ma inan?yorum.

ARABPSYCHOLOGY.COM